

Funktionshinderrådet

Tid och plats	10:00-15:20, Odlingen, Regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Lena Granath (V), ordförande Jan Björklund, Funktionsrätt Kalmar län, vice ordförande Martina Aronsson (S) Kerstin Karlström (C) Jimmy Loord (KD) Eva Joelsson (V), ersätter Pär-Gustav Johansson (M) Peter Wretlund (S), ersätter Maria Petersson (SD) Elisabeth Stake, Funktionsrätt Kalmar län Lena Ljungberg Eriksdotter, Funktionsrätt Kalmar län Johan Gliving, Funktionsrätt Kalmar län, §§ 8-10 Åsa Selander, Funktionsrätt Kalmar län Annette Olsson, Funktionsrätt Kalmar län, ersätter Emelie Nilsson, Funktionsrätt Kalmar län Mike Westman, Synskadades riksförbund Kalmar län Therese Brandstedt, Reumatikerförbundet Kalmar län
Ej tjänstgörande ersättare	Eva Fransson, Reumatikerförbundet Kalmar län, §§ 1-8
Tjänstepersoner	Malin Beddesand, folkhälsochef, § 3 Mathias Karlsson, analytiker, §§ 3-4 Maria Nilsson, verksamhetschef Nationellt kompetenscentrum anhöriga, § 5 Susanna Köhlin, fastighetsstrateg, § 7 Maria Liljenberg, byggchef, § 7 Mattias Ask, trafikdirektör, § 8 Lars Lindahl, basenhetschef Verksamhets- och ledningsstöd, § 8 Gulistan Ucar, regionsekreterare
Justering	Sker digitalt.
Paragrafer	1-10
Ordförande	Lena Granath
Justerare	Jan Björklund
Sekreterare	Gulistan Ucar

§ 1

Ärendenummer RS 2026/13

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Funktionshinderrådet godkänner föreslagen föredragningslista.

§ 2

Ärendenummer RS 2026/13

Val av justerare

Beslut

Funktionshinderrådet utser Jan Björklund till att justera protokollet tillsammans med ordföranden.

§ 3

Ärendenummer RS 2026/41

Samsjuklighet och funktionshinder

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Region Kalmar län arbetar brett för en förbättrad och jämlik hälsa för hela befolkningen i Kalmar län. För att nå målet om en god och jämlik hälsa för hela befolkningen krävs insatser inom olika områden och av flera aktörer.

Personer med samsjuklighet (förekomst av skadligt bruk eller beroende och annan psykiatrisk diagnos) är en av de mest utsatta grupperna i samhället. Samsjuklighet är en stor folkhälsoutmaning som drabbar många personer i Sverige. Antalet neuropsykiatriska tillstånd i Sverige har ökat kraftigt, vilket också noteras i Kalmar län. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (i synnerhet ADHD) är en av de vanligaste diagnoserna hos personer med skadligt bruk eller beroende.

Personer med skadligt bruk eller beroende och psykisk ohälsa kan ha behov av vård- och stödinsatser under lång tid och från flera olika kompetenser inom vård och omsorg. Bristande samordning kan leda till att personer hänvisas mellan olika parter och att det blir glapp i vårdkedjan.

Regeringen har föreslagit en ny lag och flera lagändringar för en mer enhetlig och sammanhållen vård för personer med skadligt bruk och beroende och psykiatriska tillstånd. Förslagen innebär bland annat att regionerna ska organisera beroendevården så att den kan ges samordnat med annan psykiatrisk vård. Målsättningen är att förutsättningarna för hälsa hos personer med samsjuklighet ska öka. Ansvar ska bli tydligare, insatser ska hänga ihop och rätt behandling och stöd ska ges. Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027.

Föredragning av

Malin Beddesand, folkhälsochef

§ 4

Ärendenummer RS 2026/41

Att presentera information om hälsa- och sjukvård i Kalmar län

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Individens hälsa påverkas av många och samspelande faktorer. Det finns stora skillnader i befolkningens hälsa vad gäller livslängd, sjuklighet och vårdbehov. Ofta är människors hälsa sämre ju lägre social position de har. Detta stegvisa samband kallas för en social gradient i hälsa. Skillnader i befolkningens hälsa och socioekonomiska status har också ett rumsligt mönster. Dessa rumsliga skillnader har en tendens att påverka individernas förutsättningar, så kallade grannskapseffekter. Studier visar att individer i högre grad tenderar att påverkas av olika sociala tillstånd som utmärker de områden som de bor i.

Region Kalmar län arbetar med kunskapsunderlag som syftar till att beskriva och analysera hälsans och sjukvårdens rumsliga dimensioner i Kalmar län, utifrån bland annat följande frågor:

- Vilka socioekonomiska och demografiska skillnader finns inom länet och hur avspeglar sig dessa i termer av hälsa, sjuklighet och vårdkonsumtion?
- Hur ser tillgängligheten till olika vårdfunktioner ut i länet ur ett:
  1. geografiskt perspektiv?
  2. socioekonomiskt perspektiv?

Sedan flera år pågår en nationell omställning av hälso- och sjukvårdens uppdrag. Arbetet beskrivs som en omställning till en Nära Vård, med nya arbetssätt och ett ändrat förhållningssätt i relationen till patienten. Det innebär ett ökat behov av samverkan både inom och mellan organisationer för att hela primärvårdssystemet ska arbeta utifrån patientens förutsättningar och med hälsan i fokus.

Region Kalmar län har tagit fram rapporten ”Gemensam primärvårdsdata”, som har för avsikt att ge en överblick av bland annat fasta kontakter, samordning och kontinuitet som en del av utvecklingen inom nära vård. Statistik och sammanställning finns att ta del av på Region Kalmar läns webbplats för regional utveckling.

Föredragning av
Mathias Karlsson, analytiker

§ 5

Ärendenummer RS 2026/41

Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA)

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) arbetar för att bidra till kunskap och utveckling kring frågor som rör anhöriga, anhörigas insatser och anhörigstöd. NKA använder ordet anhörig för person som regelbundet vårdar, hjälper eller på andra sätt stödjer någon i sin närhet. Det kan till exempel vara förälder, barn, syskon, släkting vän eller granne. Närstående som begrepp används för att beskriva den person som är i behov av stöd och hjälp.

Kompetenscentrumet startade 2008 och arbetar på uppdrag av Socialdepartementet för att långsiktigt säkerställa kunskap och kompetens inom anhörigområdet. Den huvudsakliga uppgiften är att vara ett expertstöd till kommuner, regioner och enskilda utförare för att säkerställa likvärdighet, implementera nya strategier och pågående reformer med ett anhörigperspektiv samt stödja utvecklingen av framtidens agenda för anhörigfrågan.

Föredragning av

Maria Nilsson, verksamhetschef Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA)

§ 6

Ärendenummer RS 2026/41

Information från funktionshinderorganisationerna

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Elisabeth Stake, Funktionsrätt Kalmar län, informerar om uppsägning av lokalen som Funktionsrätt Kalmar län verkar i och att det pågår dialog för att hitta en ny lokal.

Åsa Selander informerar om Funktionsrätt Kalmar läns projekt som pågår under året tillsammans med PRO Kalmar län, för att stärka civilsamhället genom att fler människor engageras sig ideellt. Projektet innehåller bland annat ett utbildningstillfälle i Kalmar som leds av Aron Schoug.

Annette Olsson informerar om samverkan som Hjärtlung Sydöstra Småland och Öarna har tillsammans med andra föreningar.

Mike Westman informerar om fortsatt samarbete mellan Synskadades riksförbund Kalmar län och Länsstyrelsen gällande digitala betaltjänster.

Therese Brandstedt informerar om styrelseutbildning för Reumatikerförbundet Kalmar län, som ska genomföras samt satsning på kost och träning kommande månad.

Eva Fransson lyfter svårigheter för reumatikerförbundet med bemanning av ledare. Ansökan om medel har skickats till Folkhälsomyndigheten, med besked om avslag.

Jan Björklund informerar om att det varit långa köer till audionomer, men att köerna blivit mycket kortare vilket Hörselskadades riksförbund i Kalmar län uppskattar. Det finns en del frågor som regionen och förbundet är intresserade av att se över, bland annat orsak till att många inte fullföljer behandlingen/besöken samt många som inte använder hörapparaterna som de får.

Flera av deltagarna på sammanträdet uttrycker uppskattning för regionens del i Vattnets hus.

§ 7

Ärendenummer RS 2026/41

Information om nya och planerade byggprojekt

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Utöver lagar, förordningar, föreskrifter och rådstexter arbetar Region Kalmar län (likt övriga regioner) efter gemensamma riktlinjer och tekniska krav, en nationell standard, med målet att likrikta kravställandet. Den nationella standarden, program för teknisk standard (PTS), förtydligar och konkretiserar myndighetskraven och höjer samtidigt ambitionsnivån utöver lagstiftningens minimikrav.

År 2019 tog regionen beslut om arbete med tillgänglighet i byggnaders allmänna och publika ytor, med en investeringsbudget på 32 900 000 kronor. Av dessa medel kvarstår cirka 28 miljoner kronor, som är planerade att användas 2026-2028.

Redogörelse sker för åtgärder som genomförts på sjukhusen, hälsocentraler och folkhögskolorna, samt åtgärder som planeras framöver.

I januari 2026 invigdes nya lokaler för hälsocentral, folktandvård och rehab i Högsby. De nya lokalerna är bland annat utformade för att skapa bättre tillgänglighet för patienter. Byggnaden är uppförd som en träbyggnad och uppfyller högt ställda krav på miljö, energi och hållbarhet.

I augusti 2025 invigdes den nya psykiatribyggnaden i Västervik. Målet med byggnaden var att tillsammans skapa en läkande miljö genom en specialistpsykiatri i framkant. Utifrån verksamhetens art togs beslut på att tona ner färgskalan gällande kontrastmarkering inom mottagningsverksamheter. Stor vikt har lagts vid att skapa en lugn och läkande miljö för patienterna och en god arbetsmiljö för de cirka 200 medarbetarna.

Pågående projekt framöver är bland annat nybyggnad för hälsocentral och distriktsrehabilitering i Mönsterås, nybyggnation av Norrlidens hälsocentral och folktandvård i Kalmar samt nybyggnation för folktandvård och ombyggnad av hälsocentral i Västervik.

För respektive sjukhus i länet finns lokalstrategiplaner som används för att långsiktigt planera och förvalta lokalerna.

Arbete pågår med förstudier för bland annat

- Länssjukhuset Kalmar, hus 37 och utbyggnad hus 19
- Västerviks sjukhus, re- och nyinvestering MR-kamera
- Ambulansstation Vimmerby
- Länssjukhuset Kalmar, kortsiktig lösning medicinmottagningen
- Länssjukhuset Kalmar, injekteringsrum ögonmottagningen

Föredragning av

Susanna Köhlin, fastighetsstrateg

Maria Liljenberg, byggchef

§ 8

Ärendenummer RS 2026/41

Särskilda persontransporter

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Kollektivtrafiken som bedrivs av Kalmar länstrafik delas in i allmän kollektivtrafik (buss, tåg, närtrafik, sjukresor i allmän kollektivtrafik, skärgårdstrafik) och särskilda persontransporter (färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor i specialfordon och skolskjuts).

Särskilda persontransporter regleras i lagstiftning, men styrs också av nationella styrdokument samt en regional plan för särskilda persontransporter, som beslutas Region Kalmar län. Kalmar länstrafik har ett pågående arbete med revidering av den regionala planen för särskilda persontransporter. Vid mötet informeras dels om verksamheten, dels om föreslagna förändringar i den nya planen för särskilda persontransporter. Inom arbetet har samråd genomförts med brukarorganisationerna i funktionshinderrådet och pensionärsrådet.

Färdtjänst

Tillstånd för färdtjänst utgår från lagen (1997:736) om färdtjänst, och kan ges till personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand och/eller resa med allmänna kommunikationer. Tillståndet gäller främst resor inom folkbokföringskommunen, men kan även omfatta arbets- och/eller skolpendling mellan folkbokföringskommunen och annan kommun. Region Kalmar län erbjuder även tilläggstjänster utöver lagens krav, till exempel resa 40 kilometer utanför folkbokföringskommunen, resa i annan kommun, medresenär, service extra och kostnadsfri allmän kollektivtrafik.

Transportsstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att utreda och belysa kriterierna som ska beaktas av tillståndsgivande myndigheter för färdtjänst, för att identifiera skillnader i tillämpningen mellan tillståndsgivarna. Uppdraget ska redovisas senast den 15 januari 2027.

I Region Kalmar län planeras för införande av tidtabellsstyrd färdtjänst mellan klockan 09.00 och 14.00, för ökad förutsägbarhet, effektivare resursanvändning och förbättrad planering. Införandet kommer inledas i Hultsfreds kommun och ske successivt i länets kommuner, för att möjliggöra uppföljning och utvärdering innan införande i hela länet.

Riksfärdtjänst

Tillstånd för riksfärdtjänst utgår från lagen (1997:735) om riksfärdtjänst och innebär resa mellan kommuner, utanför färdtjänstens område. Riksfärdtjänst är för personer med en stor och varaktig funktionsnedsättning, och som till följd av den måste resa på ett mer kostsamt sätt än andra. Ändamålet med resan ska vara nöje, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet. Prövning av rätten till resa med riksfärdtjänst utgår i första hand från möjligheten att resa med allmän kollektivtrafik med ledsagare. Specialfordon beviljas endast om detta inte är möjligt.

Region Kalmar län erbjuder tilläggstjänster utöver lagens krav, till exempel resa med servicefordon när behov föreligger, generella beslut över tid vid frekvent resande till en och samma adress, eller mot kommun inom Kalmar län, samt möjlighet till medföljande medresenär.

Sjukresor

Lagen (1991:419) om reskostnadsersättning vid sjukresor reglerar rätten till ersättning för reskostnader som uppstår vid besök i hälso- och sjukvård eller tandvård. Enligt lagen ansvarar regionen för att ersätta nödvändiga reskostnader, med förbehåll för en av regionen fastställd egenavgift. I Region Kalmar län görs sjukresor i första hand med allmän kollektivtrafik. Sjukresor kan också omfatta resor med privat bil eller servicefordon. I arbetet med revidering av regional plan för särskilda persontransporter finns förslag på när beställning av sjukresa senast ska göras för planerad vård.

Hantering av avvikelser

Avvikelse som rapporteras i samband med resor med specialfordon följs upp i ett systematiskt förbättringsarbete, och kontinuerlig dialog förs för att hantera och minska risken för avvikelser.

Föredragande

Mattias Ask, trafikdirektör

Lars Lindahl, basenhetschef verksamhets- och ledningsstöd

§ 9

Ärendenummer RS 2026/41

Information från Region Kalmar läns politiker

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Till kommande sammanträde kommer information att ges gällande aktuell tillgänglighet hörselvård.

§ 10

Ärendenummer RS 2025/448

Nytt mötesdatum maj 2026

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Funktionshinderrådets sammanträde i maj ändrar datum från 7 maj, till den 26 maj.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Lena Granath
TITEL: Ordförande
TID: 2026-03-28 13:56:30 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702589755)
IDENTIFIKATIONS-ID: 3e4a4921964844ae89a24b160dc2cd7f

NAMN: Jan Björklund
TITEL: Justerare
TID: 2026-03-29 08:11:38 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46721825362)
IDENTIFIKATIONS-ID: c5e6af2194704bbabca690b0d7aae156

NAMN: Gulistan Ucar
TITEL: Sekreterare
TID: 2026-03-30 09:37:12 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46725016219)
IDENTIFIKATIONS-ID: d3483e7a70864053b2cd7fce1669b343

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2026-03-30 09:37:18 +02:00
Ref: 316522SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)